

סקירות ספרות חדשות

- מחקרים הנערכים במוסדות החינוך מעלים שאלות של אתיקה במתח שבין שמירה על צנעת הפרט ובין עיקרון חופש המידע וקידום המחקר. דוח חדש בנושא **קווים מנחים לאסדרת מחקר בבתי ספר ברשויות נבחרות בעולם** בוחן כיצד רשויות נבחרות בעולם מתמודדות עם סוגיה זו, ואילו תהליכי פיקוח אסדרה (רגולציה) נקבעו כדי מצד אחד להגן על זכויות המשתתפים במחקר ומצד אחר – לאפשר את ביצוע המחקרים באופן מיטבי.
- קבוצת חשיבה בנושא החינוך הבלתי פורמלי עסקה בשאלות היסוד של הנושא וביניהן מה הופך ארגון או פעילות לחינוך בלתי פורמלי? האם ניתן להצביע על מאפייני יסוד משותפים לכל הזירות הבלתי פורמליות? ועוד. זאת במטרה לנסח עקרונות לחינוך בלתי פורמלי בבתי הספר שיכול להיות לעזר למינהל חברה ונוער. לאחרונה התפרסם **הדוח המסכם של קבוצת החשיבה**.

חדשות הלשכה

- לשכת המדען הראשי מברכת את **הזוכים בקול הקורא למחקרים קצרים בנושאי קורונה**.
- לשכת המדען הראשי מברכת את הזוכים בקולות הקוראים למחקר לשנת 2020. **לרשימה מלאה של הזוכים**.
- לשכת המדען הראשי מנגישה מידי יום תקצירים של מחקרים העוסקים בסוגיות שונות בחינוך.
- להצטרפות לרשימת התפוצה במייל: **לחצו כאן**
- להצטרפות לרשימת התפוצה בWhatsApp: **לחצו כאן**
- בחודשים האחרונים לשכת המדען הראשי פועלת על מנת לאסוף ולהנגיש חומרים המשקפים את השפעת הקורונה על מערכות החינוך בעולם. חומרים אלו הונגשו באופנים שונים, באמצעות קישורים למסמך המלא או תקציר ובפלטפורמות שונות שאנו מתחזקים. מכיוון שהעיסוק בנושאים השונים הוא מעגלי ולעיתים קרובות קובעי מדיניות וצוותים חינוכיים מבקשים לחזור אל חומרים שהונגשו לפני כמה חודשים, מצאנו לנכון להקל את הגישה וריכזנו את כל החומרים לפי נושאים ותחומים עם קישור למקור, לתקציר או לטקסט קצר: **לחצו כאן**
- ארבע קבוצות עבודה בנושא אמות מידה למחקר יישומי בחינוך מסיימות את השלב הראשון בעבודתן החדש. על קבוצות העבודה תוכלו ללמוד ב**קישור כאן**

אתיקה והיתרים למחקר

הבהרה לגבי חובת היתר וביצוע מחקר לצורך עבודה סמינריונית:

כל פעולת איסוף מידע במוסדות חינוך או באמצעותם המבוקשת להתבצע לצורכי מחקר, למעט מחקרי פעולה, מחויבת בהיתר מטעמה של לשכת המדען הראשי. זאת, בין אם איסוף המידע מיועד להתבצע על אודות תלמידים ובין אם על אודות בעלי תפקיד במוסד החינוכי. הבקשות יוגשו על ידי עורך/ת המחקר במערכת המקוונת להגשת בקשות להיתר ויונתבו על ידי לשכת המדען הראשי למסלול טיפול 'ירוק' או 'אדום' בהתאם לאופי המחקר.

במקרה שהמחקר מיועד להתבצע לצורכי **עבודה סמינריונית**, תידחה על הסף בקשה שתסווג למסלול טיפול 'אדום' (כלומר, בקשה מעין זו מחייבת להתאים למסלול 'ירוק' בלבד). קיימת אפשרות, כי מנחה קורס יגיש בקשה מרוכזת לביצוע עבודות סמינריוניות, שיש ביניהן מכנה משותף, ובתנאי שהן מתאימות לטיפול במסגרת המסלול 'הירוק'. במקרה זה, יש לצרף את כלי המחקר המבוקש להעברה במסגרת כל אחת מהעבודות.

דחות מחקר חדשים

- דו"ח מחקר חדש בנושא טיפוח האוריינות בקרב ילדי גן דוברי ערבית כשפת אם בישראל.
- המחקר בוצע על ידי פרופ' אלינור סאיג חדאד ופרופ' רחל שיף מאוניברסיטת בר אילן. במחקר פותחה ונבחנה תוכנית התערבות ספציפית לשפה הערבית ולדיגלוסיה שכוללת היבטים לשוניים, מטא- לשוניים ומטא-קוגניטיביים. לדו"ח **לחצו כאן**

ההשפעות הרגשיות והחברתיות של תקופת הקורונה על ילדים ובני נוער

משבר הקורונה שינה מהיסוד את חיינו, וערער את השגרות המוכרות שליוו אותם. אמצעים למניעת התפשטות הנגיף כמו סגר או בידוד אמנם מסייעים בשמירה על בריאות הציבור בעת המגפה, אך הובילו הביאו לעלייה בתחושת בדידות, חרדה ודכדוך בקרב חלקים גדולים בציבור. עבור ילדים ובני נוער, אשר סבלו מתקופות ממושכות של למידה מרחוק, עולות שאלות באשר למחירים הרגשיים בתקופה דרמטית להתפתחות. תקופה בה הקרבה לבני הגיל חיונית להתפתחות תקינה.

לקריאת המסמך המלא